

Käytännön vinkkejä ylläpidon ja jatkokehityksen tehostamiseksi

Heikki Koistinen,
Tietospesialistit Oy

Ylläpidon ja jatkokehityksen tehostamiseen on olemassa keinoja. Seuraavassa on esitetty niistä muutamia tärkeitä:

- liiketoimintayksikön vastuu
- ylläpitotöiden projektointi
- ylläpito kohteiden valinta
- laitteiston ja sovellustyökalujen elinkaaren vaikutus ylläpitoon
- sovellusten rakenne
- ylläpidon pelisäännöt

Liiketoimintayksikön vastuu

Liiketoimintayksikön on vastattava siitä, että sillä on toimintaansa hyvin tukevat järjestelmät.

Ongelmaksi on tässä osoittautunut tiedon puute. Toiminnasta vastaavat eivät ole tiedostaneet omaa omaa rooliaan ylläpidossa. Hyviä kokemuksia on saatu ns. "omistajuusseminaareista", joissa liiketoimintayksiköt ja tietohallinto yhdessä pohjivat ja sopivat ylläpidon organisoinnista, menettelytavoista ja vastuista.

Ylläpitotöiden projektointi

Sellaiset ylläpitotyöt, jotka eivät ole varsinaisten virheiden korjausta, kannattaa mahdollisuuksien mukaan projektoida. Näin saadaan ylläpito paremmin hallintaan ja voidaan keskittyä olennaisiin parannuskohteisiin. Ylläpitotöille asetetaan samat taloudelliset vaatimukset kuin uuden sovelluksen rakentamiselle.

Projektoimalla työt voidaan ylläpidossa hyödyntää yrityksen systeemi- ja projektityötapoja. Tämä parantaa ylläpitotyön laatua ja helpottaa sovelluksen tulevaa ylläpitoa.

Suuri
Sovelluksen
joustavuus
Pieni

Ylläpitotöiden valinta

Onko ylläpityö liike- taloudellisesti kannattava ?	Näihin kohteisiin panostus
?	Voiko ylläpidolla parantaa joustavuutta vai vaihdetaanko sovellus ?

Pieni Suuri
Liiketoiminnan saama hyöty

Ylläpidon projektointi vaatii yritykseltä hieman byrokratiaa, mutta kokemukset ovat usein olleet myönteisiä.

Ylläpito kohteiden valinta

Valittaessa ylläpidon kohteita voidaan apuna käyttää seuraavaa nelikenttää.

Kun ylläpidon kohteita valitaan, voidaan niitä tarkastella esimerkiksi seuraavasta kolmesta näkökulmasta:

1. Liiketoiminnan saamasta hyödyistä, eli tehdään hyöty/kustannus-analyysi.
2. Sovelluksen joustavuudesta, eli miten joustavasti sovellukseen voidaan lisätä uusia ominaisuuksia.
3. Virheet ja viranomaisista johtuvat ylläpitotarpeet

Kuten kuvasta havaitaan, saavat oikeaan yläkulmaan osuvat ylläpitotyöt korkeimman prioriteetin.

Oikeassa alakulmassa olevissa töissä kannattaa samalla, kun tehdään ylläpitoa, parantaa myös sovelluksen muutosjoustavuutta tai harkita sovelluksen vaihtoa.

Mikäli tehtävä sijoittuu vasempaan alakulmaan on sen tekeminen usein aivan turhaa (lukuunottamatta virheitä ja lakisääteisiä muutostarpeita). Vasemman yläkulman tehtävissä pitää työt suhteuttaa saatuaan hyötyyn.

Laitteiston ja sovellustyökalujen elinkaaren vaikutus ylläpitoon

Suuri osa yrityksissä tehdyistä sovelluksista toimivat vielä sellaisissa ympäristöissä, joissa niihin tehtävät muutokset ovat vaikeita, aikaa vieviä ja riskialttiita.

Tämän vuoksi on syytä ylläpitoa suunniteltaessa pohtia voidaanko siinä vaiheessa siirtyä uudelle toimintatasolle niin laitteiston kuin sovellustyökalujen osalta.

Hyödyntämällä uusia teknisiä ratkaisuja on usein saatu aikaan kustannussäästöjä varsin nopeasti. Sovellusten ylläpidettävyys ja muutosturvallisuus on olennaisesti parantunut. Vaikeutena siirtymisessä on joidenkin uusien asioiden toimimattomuus, virheellisyys ja usein puutteellinen tuki.

Kun siirrytään uusiin tekniikoihin, on muistettava koulutuksen ja opetteluun vaatima aika. Joskus on kuitenkin tuntunut siltä, että edellä mainitut seikat ovat olleet syynä siihen, ettei ole siirrytty uudenaikaisempaan ympäristöön. Perusteena on ollut väittäminen: "nyt ei ole aikaa kokeilla".

Sovellusten rakenne

Kuten kaikki tietävät, ovat vanhat mammuttisovellukset ylläpitäjälle kauhistus ja aiheuttavat paljon erilaista selvitystyötä ennenkuin päästään käsiksi itse ylläpitotyöhön.

Jos ylläpidettävä kokonaisuus voidaan irrottaa omaksi palasekseen erilleen muusta sovelluksesta, pääs-

tään jatkossa huomattavasti helpommalla. Tällä tavalla sovellusrakenne kevenee ja eri osien väliset liittymät yksinkertaistuvat.

Varsinkin relaatiokantojen, työasemissa toimivien työkaluohjelmien, työasema-arkkitehtuurin ja uusimpana Internetin tarjoamia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää tehokkaammin, kun parannetaan sovellusten rakennetta.

Ylläpidon pelisäännöt

Kuten kohdassa 1 todettiin, vastaa liiketoimintayksikkö omien sovellustensa sisällön ylläpidosta ja kehittämisestä. Tietohallinnon vastuulla on pitää tekninen ratkaisu ajanmukaisena ja toimivana. Heidän tehtävänä ei ole pelkästään pitäytyminen nykytilassa, vaan aktiivinen uusien mahdollisuuksien ja ratkaisujen etsiminen ja käytäntöön soveltaminen.

Jotta yhteistyö liiketoiminnan ja tietohallinnon välillä toimisi, on niiden yhdessä luotava yhteistyönsä pelisäännöt. Pelisääntöihin kuuluvat mm:

- ylläpitotöiden tilausmenettely
- ylläpidon organisointi ja vastuut
- ylläpidon laatuasiat.

Yhteenveto

Laitteistojen ja ohjelmistojen kehitys antavat paljon uusia mahdollisuuksia ylläpidon tehostamiseen ja kehittämiseen. Kun uusia välineitä käytetään ylläpitotyöhön, vaikuttavat ne positiivisesti myös työntekijöiden työmotivaatioon.

Teknisten parannusten lisäksi ylläpidon tuottavuuteen voidaan vaikuttaa parantamalla työtapoja ja menettelyjä. Paneutumalla näihin seikkoihin voidaan saavuttaa etuja hyvinkin pienillä investoinneilla.

Oikein kohdistuneilla, tehokkaasti ja laadullisesti hyvin hoidetuilla ylläpitotoimenpiteillä on suuri merkitys yrityksen toimintaedellytysten kehittymiselle.